

felolvasatja a múlt három gyűlésről föl-
vett jegyző könyveket, melyek csekély
észrevételezés után hitelesítették.

Olvastatik a casino elnöke Szögyé-
nyi Istvánnak átirata, melyben értesíti a
bizottságot, hogy a casino szerencsésének
tartja a „Petőfi társaság” tagjait vendé-
gélül tekinthetni.

A vita tárgyát ezután a színházi hely-
sége megállapítása képezte, melyszerint a
helységek maradnak a régié. A páholyok
előjegyzésére nézve azonban határozatot
hogy minden alsó, közép és családi pá-
holy előjegyzéséért 1 frt, felső páholy elő-
jegyzéséért 50 kr. fizetendő. Előjegyzések
csak holnap, csütörtökön reggeli 9 órá-
tól déli 12 óráig fogadtatnak el; az ös-
szes jegyek pedig szombaton délután 5
óráig okvetlen kiváltandók.

Bejelenté ezután polgármester, hogy
a „Petőfi-társaság” tagjai közül kik jön-
nek; ezek következők: Jókai Mór, Szana
Tamás, Komócsy József, Várady Antal,
Kiss József, Neugebauer László, Bodon
József, Abafy Lajos, Bartók Lajos, P.
Szatmári Károly, Szász Gerő, László Mi-
hály, Dr. Prém József, Kvassay Ede, Re-
viczky Gyula Csengey Gusztáv, Margittai
Dezso, Tóth Endre, gr. Teleki Sándor
Éjzaky Károly.

Ezenkívül több hirlaptudósító; s pe-
dig képviselve lesznek: „Egyetértés”, „P.
Napló”, „Budapesti Hirlap”, „P. Lloyd”
stb. —

Az értekezlet délután 7 órakor vé-
get ért.

A tej.

Jelenben a tejtermelésre vonatko-
zólag, annak czél szerinti értékesítését ille-
tőleg, egy igen helyes és okos eljárás
módot akarok leírni, miáltal egy a ter-
melő, mint a fogyasztó igényei teljesen ki-
vannak elégítve.

A tejtermelés egy egészségi szem-
pontból, mint élelmiszer valamint a gaz-
dára vonatkozólag mint jelentékeny jöve-
delmi forrás s a mezőgazdaság életében,
mint nemzetgazdasági hatalmas tényező
nagy fontossággal bír.

Óriási azon részben mesterséges, —
részben természetes tej termelés, melyet
nagy városok Budapest, Bécs, Pozony stb.
közeliében észlelünk, óriási azon vissza-
élés is, mit a tejnek hamisítása és elron-
tásával a jó hiszemű vevők túrni kény-
telenítettek. Azonban mint minden ily
nemű visszaélésnek egy a tejhamisítás meg-
gátolásának is feltétele, a társulás és szö-
vetkezés egyszerű eszméjében leli meg-
fejtését.

A gazdának érdekében áll, hogy a
tejet mint olyant folyton és biztos áron
értékesíthesse; a vevő közönségnek pedig
az áll érdekében, hogy pénzért folytono-

san egyenlő minőségű tiszta és egészséges
tejjel fedezze szükségletét. De ez utóbbit
különösen nagy városokban alig lehet ta-
pasztalni, a csalások hamisítások napiren-
den vannak; naponta történik a hamis és
egészségtelen tej alkotása s az azt beho-
zók büntetése s ennek ellenében a hasonló
esetek száma nem hogy fogyna sőt folyton
szaporodik.

Ily helyzetben a tej termeléssel nagy-
ban foglalkozók azon gondolatra jöttek,
hogy egy szövetséget létesítsenek, mely
amellyel, hogy a tejet folytonos és biztos
áron a termeléstől, a fogyasztó közönséget
állandóan egészséges tejjel képes ellátni.
Igy létesítettek a „tejszövetkezetek” s ilye-
nek Páris, London, Berlin, Hamburg, Szt.
Péterványa s America nagy városaiban ren-
dkívüli virágzásnak örvendének s a közön-
ség részéről az azt megillető elismeréssel
támogattatnak. Hazánkban tudtommal csak
egy van, a szombathelyi tejszövetkezet,
de erről, miután életjelt magáról nem igen
ad — keveset dicsékedhetünk. Hozánk leg-
közelebb Bécsben létesült újabb időben
egy tejszövetkezet s nagyon kívánatos
volna, ha Budapest sem nélkülöznék sokáig
ily üdvös s nagyfontosságú intézményt.

E sorok írójának alkalmá volt Bécs-
ben, a már 7 hónap óta működő Tejszö-
vetkezet u. n. „Wiener Molkerit” meg-
tekinteni s a tiszta és minden tekintetben
példányszerű tej kezelést szemlélhetni.

A szövetséget úgy alakították, hogy
500. frtot részvényeket bocsájtottak ki,
melyekkel a részvényes kötelezte magát
arra, hogy naponta a szövetségetbe lega-
lább 100. liter frissen kifejt tejet kiszol-
gáltat. Eddigél 38. szövetkező tag sze-
repel, némelyike 2—3—4. részvényvel is
rendelkező. A vasuton, zárt pléh edé-
nyekben érkező tejet a szövetséget kos-
siján szállítják a Molkerieibe, — mely
szállítás tart egész nap.

A beérkezett tej jeges vízben le-
hűtve tartatik s az az nap beérkezettek
esti 10 órakor bocsájtatnak feldolgozás
alá.

Az igen tiszta és diszes helyiségben
mintegy 3 méternyi magasságban egy fél-
emelet létezik, melyen gőzörő által haj-
tható 6. ath centrifugat gép van — elhe-
lyezve. Ezen gépek beöntik a lehűtött
tejet s a megtöltés után a gépezet meg-
indítatik.

A roppant gyorsasággal forgó gépe-
zet belső oldalaihoz illesztett drótszövet az
esetleg a tejből letező idegen anyagokat
nyákos és kellemetlen szagú részeket, mé-
lyek mikroszkopikus testek legnagyobb ré-
szét magába szedi s a tej tulajdonképi ér-
tékét képviselő vajtesticákat külön vá-
lasztja a gépezet oldalfalai irányában az
u. n. viz nemű alkatrészektől s a gép for-
gása közben folytonosan eltávolítja. A gép
működése közben a feldolgozandó tejből
mintegy gyűrűk képződnek s osztályoztat-
nak külön a különböző kövér, sovány és
ritka minőségű tejek. Az ily módon osz-
tályozott tej egy cső által oly szerkezeti
készülékkel hozatik összeköttetésbe, s az
alatt csappal ellátott nyíláson igen köny-
nyen s egyszerű módon töltetnek meg a
szövetkezet edényei, mely után a Molkerie

ezim jegyével az edények lezártatnak s ko-
csira rakva házakhoz s az eddig Bécsben
7. ponton levő üzleti helyiségbe szállítat-
nak. A centri fugál gépek mindegyike
félórái működési idő alatt 1200 liter tejet
képes a fennebbi módon átfojgolni. Na-
ponta érkezik 6—7000 liter tej s a napi
bevétel 7—800 frt. A termelők a napon-
ként beküldött tejért literenkint 7 krt. kap-
nak (a tejnek legalább 103—105 sűrűségi
fokkal kell bírni.) Minden hó végével ki-
fizettetnek s az befizetével, az üzleti nye-
reményben részvényeik arányában részen-
sittetnek.

Hogy mily tekintélyes nyeresémény-
ben reményük részesülhetni ezen szövet-
kező uraknak, kitetszik abból, hogy a hi-
vatalnoki személyzetet kivül, mely 5 tag-
ból áll s köztük a kiváló előzékenysé-
gű pénztárnok Raschek ur, ki magyar s nagy
buzgalommal mutatott s magyarázott min-
deat — mintegy 36 munkás, férfi s nők
s 1 gépész talál foglalkozást, 24 kettős
előfogát pedig az érkező vonatoktól szál-
litja be a tejet s hordja kora reggel szét
a város különböző pontjaira, az egyes há-
zakhoz. Az esetleg fenn maradt tejből saj-
tot, vaját turót készítenek.

A bécsi közönség miként hallottam,
nagy elismeréssel viseltetik e szövetséget
iránt s a megérdemelt pártolásban része-
siti is.

Szobonya Bertalan.

UJDONSÁGOK.

* **Felhívás!** Városunk nagyérdemű
közönsége minden időben lelkesült a jó-
ért, szépért és nemesért. Adjon kifejezést
ezuttal a magyar írók iránti rokonszen-
vének azáltal is, hogy a Petőfi-társaság
tagjainak ideérkezése s itt időzése
alkalmával a házakat lobogozza
fel! A lobogók kitűzésének idejeül ajánl-
juk szombat reggelt.

* **Bucus Debreczen város közön-
ségétől.** A szini évadnak vége. Par óra
muíva utolszor gördül le mögöttünk a füg-
göny s huzamos időre választ el azon köz-
önségtől, melynek hét hónapon keresztül
igaz törekvéssel, nemes becsvágygyal, szív-
ből szívhez szólvá hirdettük a szepet, ma-
gasztost. Eltávoztunk, nem jobb hazát ke-
keresni, mert hisz mi itt vagyunk ott h o n,
hanem azért, hogy nyáron mint szor-
galmas méhek gyűjtünk, tanuljunk, s ösz-
kor új másorral, betanult darabokkal foly-
tathassuk nemes törekvésünket. A távol-
ban, küzdelmeink közepette a debreczeni
közönség fog lelki szemeink előtt lebegni,
s a gondolat, hogy rövid idő muíva ismét
visszatérünk kedves otthonunkba, öszö-
nözni fog a tanulásra, előre törekvése.
Fogadja Debreczen város minden szépért
és nemesért buzgó közönsége, csekélysé-
g iránt tanusított szives pártfogásáért
összinte köszönetemet; fogadja a helybeli
szinügyi bizottság tisztelt elnöke, nemkül-
önben annak minden tagja, a magyar szin-
nézetet jóindulatu, önzetlen támogatásáért
hálámát; köszönöm végül a helybeli saj-
tónak, hogy személyemben a magyar szin-

nézetet ügyét tekintve, azzal foglalkozott,
támogata s határozatosan előmozdítja. Debre-
czen, 1882. május hó 3-án. Krecsányi Ig-
nác szinigazgató.

* **A tisztántuli ref. egyházker.
tavaszi közgyűlése** ma d. e. vette kez-
detét, melyet főt. püspök ur nyitott meg.
Csiky Lajos theologiai tanár esküjt meg.
Letette s a gyakorlati lelkészet tanszékével
egybekezdött teendőit fejtegette. — Ár-
mós Balint világi főjegyző hivataláról le-
mondott. Lemondása elfogadtatott s a jövő
egyházkerületi közgyűlésre az újválasztási
szavazatok beadása elrendeltetett. — Csa-
nányi György esperes, Bodnár Gáborné,
Zagyva Imre, Szegedi Sándor halála be-
jelentett, s emlékek jegyzőkönyvileg meg-
örökítetett. A gyűlés további része legin-
kább az egyes bizottság jelentéseinek meg-
hallgatásával s tudomásulvételével telt el.
Megemlítettöknek tartjuk azonban a kö-
vetkezőket, hogy a gyűlési tagok, espe-
resek és segédgondnokok teljes számmal
jelen voltak Tisza Kálmán kivételével. To-
vábbá a lelkeskedéssé vizsgákról szóló
jelentéséből felemlítjük, hogy második
vizgát tettek összesen 26-an, első viz-
gát 32-en. Tanítói vizgát tett 32 egyén,
képesítési oklevelet nyert 12, pótvizgát
11. — Széll Kálmán volt tanulóársai ne-
vében bead 30 éves találkozásuk emlékére
egy 500 frtos alapítványt, melynek ka-
mata ösztöndíj adandó egy 7-ik gymn.
osztályu szegény sorsu tanuló javára. Kö-
szönettel fogadtatott. Végül felemlítjük,
hogy a tett jelentés szerint, a domesticára
tett alapítványokból tényleg 3 ezer frt.
befizettetett.

* **Borsavgyártás.** A debreczeni
m. k. gazdasági tanintézetben a eugna-
gyártási hátralekknak borsavas részszé-
való feldolgoztatása megkíséreltetvén, ezca
kíséreltek a napokban Berghofer ur háza-
ban a pétérfán nagyban megkezdett. Az
eredmény már eddig is igen kiténő, mely
körülményt ezen megjegyzéssel hozok a
tisztelt közönségnek tudomására, hogy a
nyilvános próbát holnap azaz csütörtökön
délelőtt 9-től 12 óráig Berghofer urnak pété-
rfái házában lesz szerencsém megtar-
tatni a melyre az érdeklődő közönséget
ezennel tisztelttel meghívom. Dr. Vedródi
Viktor tanár a depr. gazd. tanintézetben.

* **Miskolc Lajos** főispánt azon
súlyos szerencsétlenség érte, hogy szeme
világát hirtelenül elveszté. Most a fővá-
rosban gyógykezeli.

* **Ma ér véget** a szinidény. Az elő-
adandó két darab után a szinárulat
S o m l ó Sándor epilogját játszadja, mely
gyönyörű kis művet mai tárcánkban ta-
lalja az olvasó.

* **Némethek** tegnapi jutalomjátéka
igen szépen sikerült; a jutalmazottat a
nagy számú közönség tapsal virageokrok-
kal fogadta. A „Krisztus Pilátus előtt”
ez. előcsoportosat rendkívül megnyerte a
közönség tetszését, úgy hogy az négy iz-
ben is kívánta látni. Ezt „A nagy idai
ezigányok” ez. népszinmű követte, melyen
a közönség igen jól mulatott, deazara an-
nak, hogy az előadás itt ott ugyancsak
vontatott és szakadozott volt, amit bocsás-
nok meg azon körülmény, hogy színészeink

javában pakolód-
be veszi idejük

* **A Petőfi**
teletére a „Biki-
jus 7-én vasár-
zendő diszbedé-
jával szerkeszt-
résztvenni aka-
nézve péntek d-
szintén testület-
társaság elé. F-
pártoló s rende-
lobogója alatti
baton delután f-
csapótezeai hely-
bol részökre u-
kiszolgálattai.

* **Nyilvá**
István, dr. Sár-
József urak szin-
összes tagjait a
legbuzgóbban,
legnagyobb szak-
Fogadják ezért
én és testületem
reczen, 1882. n-
Ignác szinigazg-
* **Uj egy**
szere már jóval
uj egyenruhát.
rosz utánzata a
rös bugyogójána
lomba fog hely-
kék posztó fog-
honvédegyenruhá-
tani fog a közö-
egyenruhájához
képez eltérést.
csak a réginek
használatba a le-
nehányan viselik
Főlöszleges hozzá-
formásabbban, tets-
mint a régiben.

* **Dohány**
Hogy a magyar
mányok sem kül-
ség tekintetében
osztrák gyártmán-
azonban már ann-
a drágább sziva-
Száz szivarnak a
mustratitód nélkül.
nemesak fogyaszt-
államkincstárnak
osztrák szivarok
becsempezését.

* **A h. nár**
iskolai tápintézet
küldött a főiskola-
a h. nánási nagy-
járóság s nemes
közönségünk kife-
több kisebb nagy-
a meglovó tápint-
miatt csak így ta-
tanulók évenként
mezése intézetét.
segek ily módon
hetségéhez képe-
tápintézet ügyén-
előbb utóbb be-
mellett a tápinté-
számu tanulók el-
eddig is csak na-
mert nem minden-
venni óhajtanak,
még öszszébb lesz-
ben részesülhetne
ztl ezen jótétemé-
nului pályájukon-
dúli föltételeit kép-
kell tehát szegény-
hassák magukat.
Csak egyetlen jó-
segély hiányában
számíthatnak hátra-
testáns hitfekezett-
nek. Debreczen l-
igazgatóság.

* **Mintaszin**
gészségügyi kiállit-
gyak gyanánt fog-
lyamüvek, melye-
hirdetett pályazatu-
litas bizottsága m-
juryt. A pályazati
beérkezendő munk-
szempont a szinház
intézkedésekre fog-
épület tüzvézmen-
gát lehetőleg elős-
talált beosztás m-
kivántatik meg. A
semmi által sem
fekvő epikezési be-
háznak egyenlően
egy a szinművek,
letek és látványos-
* **A Ringl**
gatták ki a mag-

A nemzet, melynek nyelvét hirdeted,
Dicsőséggel árasztja el neved;
Virággal hinti be rögös utad,
Hol minden lépted oly tényes marad.
Szolgálatban aggott bajnokok,
Ne féj, nem lesznek többé koldusok,
Tekints meg ott a hála templomát
Az várja nyelvünk éga apostolat.

(A függöny össze.)

Reméjl! e földön még magyar lakik,
Amerre látsz, magyar szó hangzik,
S amig kezded magyar zászlót emel,
Magyar szavadra magyar ajk felel.
Nem lész e helyen hontalan soha,
Hont ad neked Debreczen városa!
(A hátsó függöny megnyílik. Debreczen
népe a színház előtt fogadja az érkező
színészeket, s a város nemtője a szin-
házra mutat.)

Thalia: Tovább tovább ez édes han-
gokon.
Már azt hívém, ki sem tud szólni ma,
Beszélj, beszélj, hadd nyerjen új erőt
A küzdelemre esztűggeteg szívem.
Költő. Nagy lelked meg ne törje semmi
bánat.

Ne hajtás sorba szép fejed alázat,
Szived hazáért mindig lánggal égjen
A szép nyelve mellet örül állva ébren,
Hirdesd amerre jártok szerteszét
Dicső hazád dicső történetét,
Veled megyek nyomorba szenvedésbe,
A porban esküszöm előtted, im
Mig látomat felbírja két karom
Szolgálatodra szentelem dalem,

Szuduljon bármi átok ellenünk,
Örömben buba testvérek leszünk.

(Csokonai előlép.)

Thalia. Oh áldj meg égi szellem!
Csokonai. Fel karjaimba hű testvé-
reim

Nemes szíveknek keblem a helye.
A csüggedés ne verje rabbilincsbe
Magastra vágyó lelkedet, előre!
Küzdelmetek akármí nagy legyen,
A harcban ott lesz védő szellemem.

(Kétn 3-szoros harsona)

Thalia. Halljátok ezt? a buesnperc
közelg . . .
Szivem szakadjon bár, de menni kell.
Csokonai. Távozní készülsz? ily ha-
mar? miért?

Thalia. A gólya fecske, mindegyik ta-
vasszal

A régi fészket felkeresgeti,
Építi, bontja, lágy pehelybe vonja
S az ősz egy más hazába kerget
Ott ujra másik fészke várja őt,
S az új tavasz megint elvonja onnan,
S bár megsirattja itt a háztetőt
Az ősz lehére el kell szállani nyomban.
Csokonai. Talán e város már nem
Debreczen?

S a szinművész e helyen idegen?
Thalia. Árasszon áldást mindakét ke-
zével

A nagy hatalmu ég, lakóira!
Othont talált itt népem minden órán,
Szívökre zárta bármi rossz időben.
Nem is felejttem jószágát soha,

Éljen soká Debreczen városa!
Tekints oda, közelnek gyermekim,
Nyomukba mint az ár, tolul a nép.
Csokonai. Szemökbe könyek. Oh, mi
drága kép

Örömmel térhetek honomba vissza,
S elmondhatom, hogy ősi városom,
A nagy, s a szépért lelkesedni tud.
Felépitte a nyelvnek diplomát
Szivere zárja nyelv apostolat.
Mindig ilyen hű s nagylelkű legyen,
Virulj soká jó földem Debreczen!
(Felhők elfödik. Költő, Thalia térdre hull-
nak. Karének. Hajnal.)

4. Jel. Költő, Thalia.

Thalia. (térden) A porban áldiak eltűnt
égi szellem,
Ki visszahoztad rég eltűnt reményem,
S felvétezed ez újabb küzdelemre.
Légy áldva mindörökre! . . .
Költő. Im itt jön néped indulásra ké-
szén.

5. Jel. Voltak. Színészek és színésznők, nép.
Debreczen város népétől kísérve a szózat-
tal lépnek be.

Thalia. Művészetemnek drága gyerme-
kei,

Köszöntlek szivem szerettei!
Ez ünnepléses bucsu pillanatban,
Tekintsetek utolszor vissza még!
Mindnyájunk hangja zendül most szavam-
ban

Leróni lelkünk hála érzetét!
Ez ősi város nagylelkű lakói
Vendégszeretve tárt karral fogadtak.

Számunkra ajtót, jó szívvel nyitottak.
Ezért cserébe mit csak nyujthatánk,
Örömtől égve, buzgón, lelkesen
Eléjük tartuk anyni, anyni este
Az óriások messze túnt korát,
A hős szereimét, gyótró baaatát,
Eléjük tartuk a tragoediát.

(A hátsó függöny szétnyílik, s egy magyat
tragoediából egy jelenést játszanak.)

Ki csarnokunkba szórakozni lépett,
Talált azonban más, vidámabb képet.
És megnevetve tréfát, furcsaságot,
Feledte lassan az egész világot.

(Egy vigjátékból egy jelenést játszanak.)

Ki meg kerülte a tragoediát,
Nehogy sirassa önnön bánatát,
Kit tréfaság se birt deríteni kedvre,
Az daira vágyott, dallal üdvözöltük
S a bánatot, büt dallal messze üztük.

(Egy népszinműből egy jelenés, 3 harsona.)

De im ütött a válás perce már,
Egy új napot köszönt a napsugár.
Indulni kell. Az isten veletek!
Emléketek megőrizem hiven,
Bár elmegyek, de itt marad szívem,
Jóságtekat soha sem feledem,
Élj és virulj sokáig Debre-
czen.

Színészek. Élj és virulj so-
káig Debreczen!!!

(Zene. Debreczen város nemtője tündérek
közt megjelen, virágokat hint a színészek
feje fölé. Felhők közt e felirat: „A vi-
szontlátásig.” Szózat.)

nyét tekintve, azzal foglalkozott, a s határozatosan előmozdította. Debreczen 1882. május hó 3-án. Krecsányi Ignácz.

A tisztántali ref. egyházker. közgyűlése ma d. e. vette kez- melyet főt püspök ur nyitott meg. Aajos theologiai tanár esküjét le- a gyakorlati lelkészet tanszékével töltött teendőit fejtegette. — Ár- mint világi főjegyző hivataláról le- t. Lemondása elfogadott s a jövő területi közgyűlésre az újválasztási tok beadása elrendeltetett. — Csa- György eszper, Bodnár Gáborné, Imre, Szegedi Sándor halála be- s emlékek jegyzőkönyvileg meg- ett. A gyűlés további része legin- egyes bizottság jelentéseinek meg- sával és tudomásulvételével tett el- tendőknél tartjuk azonban a kü- et, hogy a gyűlési tagok, espe- segédgondnokok teljes számmal tak Tisza Kálmán kivételével. To- lelkészképességi vizgákról szóló ből felelőjük, hogy második tettek összesen 26-an, első vizs- Tanító vizsgát tett 32 egén, ei oklevelet nyert 12, pótvizsgát zél Kálmán volt tanulatársai ne- ad 30 éves találkozásunk emlékére t. rtos alapítványt, melynek ka- rónidjui adandó egy 7-ik gym. szegény sorsu tanuló javára. Kö- fogadtatott. Végül felelőjük, ett jelentés szerint, a domesticára apítványokból tényleg 3 ezer frt. ett.

Borsavgyártás. A debreczeni gazdasági tanintézetben a cognac- hátraleknek borsavas részszé dolgoztatása megkíséreltetvén, ezen s a napokban Berghofer ur háza- tériában nagyban megkezdett. Az y már eddig is igen kitűnő, mely t ezen megjegyzéssel hozok a közönségnek tudomására, hogy a é próbat holnap azaz csütörtökön 9-től 12 óráig Berghofer urnak pé- zarában lesz szerencsem megta- melyre az érdeklődő közönség el- úsztelettel meghívom. Dr. Vedródi anár a debreczeni tanintézetben. liskolczy Lajos főispánt azon zerenességet érte, hogy szeme rtenlenül elveszté. Most a fővá- gyógykezelik.

Ma ér véget a szünet. Az elő- két darab után a szünetet Sándor epilogját játszadja, mely kis művet mai arczunkban ta- olvasó.

Némethnek tegnapi jutalomjátéka igen sikerült; a jutalmazottat a közönség tapsai virágokrok- dta. A „Krisztus Pilatus előtt” oportosat rendkívül megnyerte a tetszését, úgy hogy az négy iz- kívánta látni. Ezt „A nagy idai” ez. népszínmű követte, melyen igen jól mulatott, daczára an- y az előadás itt ott ugyanez és szakadozott volt, amit bocsa- azon körülmény, hogy színészeink

a ajtót, jó szívet nyitottak. tibe mit csak nyujthatunk, gve, buzgón, lelkesen tuk anyi, anyi este k messze tűnt korát, relmét, győtrő bánatát, tuk a tragoediát.

gügyön szénylik, s egy magyar aból egy jelenést játszanak.) kunkba szórakozni lépett, nban más, vidamabb képet. vette tréfát, furcsaságot, ssan az egész világot.

tékből egy jelenést játszanak.(erülte a tragoediát, rassa önnön bánatát, g se bírt deríteni kedvre, vgyott, daltal üdvözöltük ot, büt daltal messze üztük.

zinnübből egy jelenés, 3 harsona.) t a válás perze már, pot köszönt a napugár. l. Az isten veletek!

megőrizem hiven, yek, de itt marad szívem, soha sem feledem, virulj sokáig Debre- czen.

zek. Éljes virulj so- káig Debreczen!!! debreczen város nemtője tündérek len, virágokat hint a színészek Felhők közt e felirat: „A vi- g.” Szózat.)

avában pakolódznak, ami ugyacsak igény- be veszi idejüket.

A Petőfi-társaság tagjainak tisz- teletére a „Bika” szálloda éttermében má- jus 7-én vasárnap d. u. 2 órákor rendez- zendő disztribúcióra egyenként 2 frt 50 kr- jával szerkesztőségünkben kapotok. A résztvenni akarókat kérjük az aláírásra nézve péntek délig intézkedni.

Az iparos ifjuság egyesülete szintén testületileg fog kivonulni a Petőfi- társaság elé. Felhívtnak az egylet alapító partoló s rendes tagjai, hogy az egylet lobogója alatti sorakozás céljából szom- baton délután fél 2-től két óráig az egylet csapóterei helyiségében jelenjenek meg, hol részükre ugyanott jelvények fognak kiszolgáltatni.

Nyilvános köszönet. Dr. Pallay István, dr. Sárosy László és dr. Ujházy József urak szivesek voltak színtársulatom összes tagjait a lefolyt téli évad alatt a legbuzgóbban, leglelküimeretesebben és legnagyobb szakavatottsággal gyógykezeln. Fogadják ezért fontnevezett orvos urak az en és testületeim őszinte köszönetét. Deb- reczen, 1882. május hó 3 kán. Krecsányi Ignácz színgazgató.

Uj egyenruha. Honvédeink ré- szére már jóval ezelőtt megállapították az új egyenruhát. A téglaszín nadrág mely rozsz utánzata a francia sor- gyalogság vö- rös bugyogójának, megérdemelt nyuga- lomba fog helyezettetni s a vörös színös, két posztó fog helyébe lépni. Ez által a honvédegyenruha sok tekintetben hasonli- tani fog a közös hadsereg gyalogságának egyenruhájához s csak a színörzat színe kepez eltérést. Miután az új egyenruha csak a réginek elviselése után véteitk használatba a legénység közül még csak néhányan viselik a változtatott uniformist. Főösleges hoztatenni, hogy a honvéd baka formásabbban, tetszősebben néz ki az ujbán mint a régiben.

Dohányunk és szivarjaink. Hogy a magyar dohány- és szivar- gyárt- mányok sem külső tetszetőség sem minő- ség tekintetében nem versenyezhetnek az osztrák gyártmányokkal, régi dolog. Most azonban már annyira jutottunk, hogy még a drágább szivarfajok sem élvezhetők. Száz szivarunk alig 30-40 % szivható el muatratódó nélkül. E körülmény egyébiránt nemcsak fogyasztás tekintetében okoz az államkincstárnak károkat, de elősegíti az osztrák szivarok s a külföldi szüz dohány becsempészését.

A h. nánási ref. egyház a fő- iskolai tápintézet részére 50 o. é. frtot küldött a főiskola igazgatósághoz. Fogadja a h. nánási nagytiszteletű ref. egyházi elő- járóság e nemes adományért legheleasabb közönségünk kifejezését. Így kellene tenni több kisebb nagyobb egyházainknak. Mert a meglévő tápintézeti alapok csekélysége miatt csak így tarthatjuk fel a szegény tanulóit évenként oly sokba kerülő élel- mezése intézetét. Ha az egyes egyházköz- ségek ily módon, — mindenik a maga te- hetőségéhez képest — nem lendítenek a tápintézet ügyén: akkor a kamatlábnak is előbb utóbb bekövetkező leszállítása mellett a tápintézeti alap még kevesebb számu tanulóit élelmezését bírja meg. s az eddig is csak nagy szük körben mozgó, mert nem mindenkire, kik azt igénybe venni óhajtanak, kiterjeszhető élelmezés még öszszébb lesz szorítva, még keveseb- ben részesülhetnek szegény tanulóink kö- zül ezen jótétemény áidásában, mely ta- nulói pályájukon megmaradhatásuk egye- dül főtételét képezi. Segíteni, támogatni kell tehát szegény tanulóinkat, hogy fent- hassák magukat küzdelmes pályájukon. Csak egyetlen jótétemény leterelítése is segély hiányában a tanulóit pályáról ki számíthatlan hátrányára lehet hazai pro- testáns hitfekezettünk művelődési érdek- nek. Debreczen 1882. máj. 3. a főiskolai igazgatóság.

Mintaszínház. A berlini köze- gészségügyi kiállitáson igen érdekes tár- gyak gyanánt fognak szerepelni azon pá- lyaművek, melyek egy mintaszínházra hirdetett pályázatnak eredményei. A kiál- litás bizottsága már meg is alakította a juryt. A pályázati hirdetés értelmében a beérkezendő munkák megbirásánál a fő- szempont a színház beosztására és azon intézkedésekre fog irányulni, a melyek az épület tűzveszmentességét és életbiztoság- gat lehetőleg elősegítik, a czélszerűnek talált beosztás művészi képezeése már nem kívántatik meg. A program egy ideális, semmi által sem korlátozott, szabadon fekvő épíkezési helyét tételé fel. A szin- háznak egyenlően alkalmasnak kell lenni egy a színművek, valamint operák, bal- leték és látványos darabok előadására is.

A Ringtheater póre. Ma hall- gatták ki a magán érdekelteket, a kik

közül némelyek nagy kártérítési igények- kel lépnek elő. Feltűnést keltett a 27 éves Wessely Mária, ki a katasztrófa alkalmá- val agyrázkódttatást és lábtörést szenvedett, úgy hozták oda a tárgyalási terembe. Mint konstatálva lett, e nő a segélyező bizott- ságtól csak 10 forintot kapott. Dr. Ram- minger ügyvédje 1000 frtot követelt szá- mára. Rothkopf négy gyermekeért 4000 frtot kért. Egy Goldstein nevű egyén szin- tén be volt idézve mint károsult, de idő- közben megötrült.

Öregből álló család. Gmünd- ből írják: A Gmund melletti Sonnberg hegyen, lakik Gamper József nyolcvan- négy éves agg törzseinek utolsó sarja, ki 1820 tól 1827-ig Bécsben serfűző volt. Atyja 92 éves korában történt elhalálo- zása után a rámaradt gazgaságot keze- lése alá vette, s 80 éves koráig mint szor- galmas és becsületes ember gazdálkodott. Az öreg most is igen szert olvasni, s mint olvasott ember gyakran idézi vissza em- lékébe a régi jó idöket, a francia há- borút 1809. és 1813-ik évben, a melynek eseményei, — a mint azok hazájában le- jatszottak — igen élénk emlékezetében vannak. Az agg, a ki a rá nézve már terhes gazdálkodást, négy év óta unoka- nak átadta, nemrégben öccsére 82 éves ko- rában történt elhalálozását siratta. A még élő négy testvére, 80, 79, 77 és 75 éve sek; mindnyájan életerős, egészséges és vidám emberek. A legfiatalabbik kivéte- lével, mindnyájan katenák voltak; meg- fordultak a világban, sokat láttak, és ta- pasztaltak. Az agg testvére négy év előtt egy festő által szép családfát készíttetek maguknak, mely a legöregebbiknél keze- vetbe foglalva a szoba fa-diszét képezi. Sajnos, hogy a hat testvér, mindössze 3 gyermeket hagy hátra, jóllehet mindnyájan házasságban voltak. E három gyermek már szintén nagyszülő. E hó 26-án temették a 82 éves Gamper Lipótot el s a temetésen a négy agg nagy számu ismerőse vett részt.

Aki csak csunya feleséget akar. Hát biz ez kitűnös gusztns, de részben praktikus. Ha szép a menyecske, sokan kerülgetik, legyezgetik, ha csunya, a férjnek nincs oka feltétkenykedésre, házi békéjét mi sem zavarja, boldogan él, mert neki elég szép a felesége, akármilyen is. Így gondolkozott egy siklósi ur is, a ki takaros menyecskét valhatott magának. Csak az a kár, hogy nagyon is szép volt. Ezébe jutott az a bizonyos medve, mely hogy alvó uráról elkergesse a legyeket, nagy követel vágta fejbe az álmódzót. Kö- rübeült úgy járt el a feltétkeny férj is. Puskaporrall arczába lött a feleségének, hogy azt elrutítsa. A lövés a bal arczot érte, a nő egy szemre megvakult s bőre egészen megperzséldött. Szép nem lesz többé, s így a férj, kit merész tettének végrehatása után azonnal elfogtak, czél- ját mégis elérte.

A vetések Biharban. Őszi buza és rozsz az ermelleki, beéi, derecskei és éleedi járásokban szép, a sarréti és belé- nyési járásokban ritka; szilárdi, miekei, margittai és tenkei járásokban fagytól szenvedett; az ugrai és bárándi járások- ban a buzát drótféreg pusztítja; repeze mindenütt sokat szenvedett a fagytól; ta- vaszi árpa és zab a sarréti és éleedi já- rásokban szép, az ugrai járásban ritka, egyébbütt a fagy hatását mutatja. Derecs- kei járásban a kapásnövényekben is kárt tett a fagy; a margittai járásban a talaj keménysége miatt a tengeri nem ültethető. Takarmány és réti fü a beéi járásban szépen indul, másutt általán elmaradt. Szőlő és gyümölcs, ez utóbbiból főleg a korai fajok termését a fagy nagy részben megsemmisítette. Az állategészségügy a sarréti járás kivételével, hol a lovak kö- zött az antrax mutatkozik, — kielégítő.

Kalács és menyegző.

Lipót angol berezeg eskütvője alkalmá- val Waldeck Pymont berezegővel Wind- sorban a királyi villásreggelinél oly kalá- csot tettek fel az asztalra, mely valóban bámulatra méltó volt.

Az óriási kalács három részből állott, melyek arany állványon hat láb magas- sággal emelkedtek és az egész nem keve- sebbet nyom, mint két mészát. A kalács alján hattuk és delínek uszáknak ügye- sen utánzott vízfelületen. Az első részt egy Európát, Ázsiát, Afrikát és Amerikát ábrázoló medaillon-csoportot díszíti, melyet liliumokkal díszített atlasz-alapzatan nyugvó oszlopok választanak el. Az osz- lopokon a hármas királyság virág-jelvé- nyével megtöltött vázák állanak s ol- vasó Cupidó alakok az irodalmat jelké- pező alakot bordják.

A második rész nyolcz szögletű. A rajta levő medaillonokon láthatók Angol- ország Waldeck Pymont cimerei, vala- mint a királyi monogrammok. Oszlopokon narancsvirágok és szerelmi diadal-jelvé- nyek nyugosznak, míg Cupido alakok vi- rágokat öntöznek.

A harmadik részén szökőkut áll, melyet galambok repdesnek körül. A szö- kökut nászguirlandokkal koszoruzott és gyönyörtlen ékesített oszlopok veszik kö- rül, fölötté pedig elegáns alaku és válo- gatott díszvirágokból készült csokrot tar- talmazó váza léleg. A díszítmények nagy része a south-keingtoni Albert emlék- mintái után készült.

Maga az eskütvő ama ragyogó fény- nyel tartatott meg, melyet az angol ural- kodó család ily alkalmokor kifejténi szo- kott. A nászmenet 1/2 órákor indult meg a windsori királyi lakból. Négy kúrtós, kik a templom bejáratánál állottak, jelzé- a legelső udvari kocsi megérkezését. Eb- ben a mecklenburg-strelitzi nagyherceg és neje ültek. Ezt még tizenegy udvari fogat követte, melyben a királyi család rokonai ültek. A királynő fogata előtt, mely az előbb említett fogatok után érke- zett egy század lovastestőr lovagolt. A ki- rálynő balján hesszeni Viktoria hercegnő ült, halvány rózsaszín selyemruhában, mely alençonai csipkével volt díszítve. E csip- kék aragoniai Katalin tulajdonát képezték s azt mondják, hogy legalább is egy- negyed milliót érnek.

A királynő fogata után a vőlegény kocsija robogott.

A vőlegény és kíséretének fogatai után jöttek a menyasszony és kísérete szintén udvari fogatokon. A menyasszony fehér selyem kivagott ruhát viselt rövid ujakkal; a ruha alsó részét két volaut alençonai csipke díszíté, melyek mirtus és narancsvirág csokrokkal voltak feivéve. A fától szintén alençonai csipkékből készült; a koszoru és a csokor mirtus és narancs- virágokból volt összeállítva. Midőn a meny- asszony és kísérete a templom hajóján végig haladt, a zenekar Gounodnak ezen alkalmra írt indulóját játszotta. Az es- ketést a canterburyi érsek végezte s az egész szertartás igen rövid ideig tartott. Az egész szertartás alatt szölkak az ágyuk s a nászmenet Beethoven Allelujájának hangja mellett távozott a kápolnából.

Egy kolostor titka.

Nagy feltűnést és felháborodást keltő ügy került napfényre Krakóban, mely min- denben emlékeztet Ubryk Borbála esetére. Lisiecki Marcel bielizti vendéglob, kinek Antonia nevű nővére, 1864. óta Salomea név alatt a Krakóban lakó Szt. Bernátrendi apácák közé tartozik, e hó 22-én Krakó- ból Skulecyk nevű előtte teljes ismeretlen egyéntől levelet kapott, melyben tudára adják, hogy nővére oly sors vár, mint Ubryk Borbálára. 23-án pedig a követ- kező táviratot vette: „Siessen azonnal Kra- kóba, nővéret nagy szerencsétlenség fe- nyegeti.” Lisiecki még 23-án elutazott és megtudta Skulecyktól, hogy nővéret a ko- lostorba fogva tartják és embertelen bá- nászmodban részesütl.

A vendéglob beszélni akart nővérel a kolostorban, de ezt mindenféle ürügyek felhozása mellett nem engedték meg az apácák. Lisiecki erre a rendőrségre ment és egy titkos rendőrrel visszatért a kolos- torba. Az apácák erre már engedékenyek- nek mutatkoztak. Két apácától kísérve gyengén és elcsigázottan, szakadt csipök- ben jelent meg Salomea a beszélő racso- zatnál és az apácák jelenlétében kérte testvérét, szabaditánu őt meg kinzó kezei- ből, mert el akarják vesztetni. Mint mondá, már évek óta tartják elzárva, senkivel sem közlekedhetik és daczára annak, hogy be- tegeskedik, csak lencsét és borsót kap.

18 év óta, így folytató panaszát, nem adtak rá más ruhát, ambár a kolostorba lépésekor nagyobb öszszetet hozott magá- val, évek óta nem adtak neki sem cipőt, sem harisnyát, de még más igét sem. Hét év óta nem frissítették fel a szalmát ágyá- ban, nem tisztították ki czelláját. Az ott levő apácák igyekeztek ugyan megczá- folni ezeket a súlyos vádakat, de hiába.

A Lisiecki család egyik régi cselédje, a 76 éves Chrasztkowna Francziska, ki Antonia iránt való szeretetből 1876-ban követte őt a kolostorba és 17 forint 60 kr. évi bérért szolgált ott, titkon ételeket vitt be a szerencsétlen Salomeának, de rá- jöttek és 15 évi szolgálat után elbocsátot- ták. Ekkor az öreg asszony Skulecyk há- zába került és ily uton-módon értesítette Lisieckit. E szörnyű büntetés okát, Lisiecki nővére így adja elő:

Évekkel ezelőtt a házilelkész helyét egy lengyelországi pap foglalta el, ki a

szintén új s porosz származásu főnökövel egyetértve, oly szokásokat akart a kolos- torban meghonosítani, melyekről Salomea nem akart semmit sem tudni s nem is al- kalmazkodott azokhoz.

Midőn azután vonakodott annak a lelkésznek meggyónni, ily büntetést mér- tek rá s azt eddig sikerült is eltitkolni.

Lisiecki előadta az ügyet a rendőr- ségnél, melynek közbenjárására, nővéret más kolostorba helyezték át. A büntügyi vizsgálatot pedig már megindították.

Husarak.

50 kr. Rác Györgynél czegetd ut- czé 2599. Csapó utca 10. Rózsater 6 sz. alatt. —

Minden többi bejelentett mézszárszé- székben pedig 52 kr. Debreczen, 1882 május 2 án.

Előfizetési felhívás.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz- telt előfizetőinket, kiknek előfizeté- sük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket m i e l ő b b m e g t e n n i méltóztassanak.

Előfizetési árak:

Egy hóra 1 frt — kr.
Két hóra 1 frt 80 kr.
Három hóra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely nap- jától elfogadjunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

A szünet vége.

(Bucsuuszó.)

A 1881—82 diki ösztéli évad a mai előadással bevégeződik. Fogadja Debreczen város minden rendű és rangu lakossága a lefolyt kétszázöt előadásban kereszttül tanu- sitott szives pártfogásáért őszinte köszöne- temet. En kötelességemtől, hivatásomtól áthatva mindent elkövettem, hogy pályám- nak tekintélyt, becstülést, rokonszenvet és közelismerést szerezzek. Ha minden jó- karatu, önzetlen törekvésem daczára mégis fordultak elő hiányok, hibák, kérem, méltóztassanak azokat emberi gyalogságból kifolyó eseteknek tekinteni. Lefolyt mű- ködésem szolgáljon kezessegül a jövőre is. Készemről ígérem, hogy míg a debre- czeni szintyről választmány engem tiszte- leg bizalmával, a mélyen tisztelt közön- ség engemet ajándékoz meg nagyrabcsült pártfogásával, teljes erőmből igyekezni fo- gok, hogy a debreczeni színészet a törté- net azon tábláján foglaljon helyet, „hol boldog évi följegyezve vannak.”

Mély tisztelettel
Krecsányi Ignácz,
színgazgató.

Szerda, május 3-án.

adatik:

A szerelmes levél.

Vigjáték 1 felv.

ANNA.

Dráma 1 felv. Irta CSIKY GERGELY.

Thalia bucsuja.

Dramai költemény. Irta SOMLÓ SÁNDOR.

Kezdete 1/2 8 órákor.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótlajdonos.

